СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 79. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 6 квітня 1933. VOL. XLI. No. 79. Jersey City, N. J., Thursday April 6, 1933. THREE CENTS.

НАЙБІЛЬША В СВІТІ ПОВІТРОВА ТРАҐЕДІЯ: РОЗБИВСЯ ДИРИЖАБЛЬ „АКРОН"

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт, висказуючи співчуття зприводу розбиття найбільшого в світі кермового повітрового корабля „Акрон", підкреслив, що тут не йде про матеріяльну втрату, але про те, що нарід не може позволити собі втрачати такого великого числа знаменитих людей, котрі загинули разом з „Акроном".

Досі виратувано тільки три особи, між ними Герберта Вілі, заступника команданта. Значить, загинули зприводу катастрофи 73 особи, офіцири і мужва. Нема вже ніякої надії, щоби хто з них був при життю.

Є це найбільша катастрофа, яку записала досі історія повітроплавства.

Покищо не знати, що було причиною катастрофи. І ледви, чи хто буде знати. Командант Вілі подає, що корабель зачав спадати в часі великої бурі. Зпочатку думали, що це ушкодили його громи, бо блискало раз-у-раз. Але мабуть не це спричинило катастрофу, яка скоїлася на Атлянтійськім океані, близько побережа стейту Ню Джерзи.

ЗАТОНУВ ЩЕ ОДИН ДИРИЖАБЛЬ.

БІЧ ГЕЙВЕН (Ню Джерзи). — Висланий на пошукування за жертвами розбитого „Акрона" малий кермовий кораблик теж розбився підчас бурі й потонув у морі. З 7 членів залоги потонули два.

ЩО РОЗПОВІДАЄ КОМАНДАНТ ВІЛІ.

НЮ ЙОРК. — Заступник команданта Вілі, котрий лежить у військовім шпиталі, подає, що катастрофа наступила нагло, в часі найбільшої бурі. На кораблі панував знаменитий порядок. Кождий був на своїм місці. Дано приказ, щоби кождий був готов ратуватися, бо катастрофа може наступити кождої хвилі. Дві мінути по приказі дирижабль злетів у море. Вілі каже, що струї води викинули його з корабля в море. Коли він виплив на поверхню моря, бачив уже тільки рештки розбитого „Акрона", освічувані блискавками.

ХВАЛИТЬ НІМЕЦЬКОГО КАПІТАНА.

НЮ ЙОРК. — Командант Вілі не може нахвалитися геройства молодого Німця Дальдорфа, капітана невеличкого тягарового корабля „Февус". Він каже, що капітан Дальдорф уже був коло „Акрона" кілька минут по катастрофі, зараз по півночі, й остався на місці до рана, та, не зважаючи на шалену бурю, доклядав усіх старань, щоби знайти потонувших. Він теж виратував команданта Вілі і ще двох членів залоги „Акрона".

ГОТОВІ ЗАЛИШИТИ БУДОВУ ДИРИЖАБЛІВ.

ВАШИНҐТОН.—Конґресовий комітет для справ маринарки розпічне дохожденя в справі катастрофи, яка сталася з „Акроном". Кажуть, що панує таке переконання, що треба залишити дальшу будову дирижаблів. З трох дирижаблів, які мали Злучені Держави, два зістали розбиті, потягаючи за собою великі жертви в людях.

МОКРІ ГОРОЮ.

МІЛВОКІ (Висконсин). — Горожани стейту Висконсин ідуть слідом горожан стейту Мішіґен і подавляючою більшістю заявляються за знесення прогибіції, вибираючи на конституційну конвенцію самих мокрих делеґатів.

ЗМОДИФІКУЮТЬ 30-ГОДИННИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ.

ВАШИНҐТОН. — У конґресі мабуть не перейде проект негайного заведення в промислі 30-годинного тижня праці. Кажуть, що це є занадто радикальна реформа. І тому пропонують завести 35-годинний тиждень праці..

ТАКИ СКОНТРОЛЮЮТЬ МОРҐАНА.

ВАШИНҐТОН. — „Ди Сенат Бенкінґ Коміті" одержав усі повновласти, потрібні до того, щоби змусити кождого банкира відповідати на ті питання, які йому предложить комітет.

Тих повновластей треба було, щоби змусити найбільшого американського банкира, Морґана, дати вияснення щодо його фінансових і біржевих спекуляцій в Америці й поза границями Америки.

НАФТЯРІ ПІДПИРАЮТЬ ДИКТАТУРУ.

БУЕНОС АЙРЕС. — З відомостей, які доходять з републики Уруґвай, виходить, що там заведено строгу цензуру та панує диктатура президента Ґабрієля Тери. Розігнано газовими бомбами студентську демонстрацію, яка заявилася проти диктатури.

Соціялістичний провідник, Еміліо Фруґоні, каже, що диктатура завдячує своє істнування американським нафтовим маґнатам, котрі хочуть повалити державний газоліновий монополь, завдяки якому ціна на газоліну є далеко дешевша від тої, якої домагаються американські нафтярі.

ЗБІРКА НА СВІТОВУ ВИСТАВУ ПРОДОВЖЕНА ДО 10-го КВІТНЯ 1933.

ДОКІНЧУЙМО ВЕЛИКЕ ДІЛО Й ПЕРЕСИЛАЙМО НЕГАЙНО ЖЕРТВИ НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОГО ПАВІЛЬОНУ, ВЛАШТУВАННЯ ВИСТАВИ І УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ НА АДРЕСУ УКРАЇНСЬКОЇ ВИСТАВОВОЇ КОРПОРАЦІЇ:

UKRAINIAN CHICAGO WORLDS FAIR EXHIBIT

9300 COTTAGE GROVE AVENUE, CHICAGO, ILL.

ІСТОРИЧНА ПРАВДА ЧИ ФАЛЬШ?

На засіданні буджетової комісії міської ради у Львові радний д-р Ротфельд зажадав скреслення позиції 2,500 зол., призначених на субвенцію для Товариства дослідів польської оборони Львова і Східньої Галичини, а це тому, що видана недавно перша книжка того Товариства про оборону Львова повна перекручень, історичних фальшів і тенденційного, незгідного з правдою представлення ролі та поведення цілих ґруп населення супроти листопадових подій з 1918 р. На випадок відкинення цього внеску промовець предложив резолюцію з домаганням, щоби виплату субвенції 2,500 зол. узалежнити від загарантування зганим товариством, що його публікації й методи праці запевнять обективне й наукове представлення воєнної історії Львова.

У відповідь внескодавцеві кілька радних запевнювали, що в книжці написана правда, або, що книжка приносить тільки матеріяли, яких не можна назвати фальшами. На доказ „правдомовности" тих матеріялів д-р Ротфельд навів хочби твердження, що Жиди переховували в одній божниці скоростріл, хоч цьому закидові управа тієї божниці рішучо заперечила. Розуміється, домагання д-ра Ротфельда польська більшість відкинула.

СТАТИСТИКА ЗНАХОДИТЬ В АЛБЕРТІ 55,872 УКРАЇНЦІВ.

Домінальне статистичне бюро оголосило числа про походження мешканців Алберти, і з тих чисел виходить, що в Алберті є 55,872 особи українського походження. Найбільший процент населення творять Англійці, яких там є 188,456. Усього населення має Алберта 731,605 душ, і з того більша половина походить з британських островів, а саме 389,238. До цеї ґрупи крім Англійців належать Ірляндці, яких є 79,978, Скотляндці — 110,720 і 10,084 інших.

Між потомками інших народів Европи на першім місці стоять Німці, котрих в Алберті є 74,450. Сини і доньки Франції рахують себе на 38,377 душ, Скандинавців є 59,461, а вслід за ними йдуть Українці. Інші народности представляються так: Поляки 21,157, Росіяни 16,381, Австрійці 6,737, Жиди 3,722, Мадяри 5,502, Румуни 4,712, Чехи і Словаки 6,404, Фінляндці 3,318. На 832 душ населення в Мондер є 595 Українців.

УТРАКВІЗУЮТЬ.

У Раневичах (повіт Дрогобич) перемінила шкільна кураторія місцеву українську школу на утраквістичну. Всіх польських дітей у цьому селі є лише троє. У селі Ластівках (повіт Дрогобич) також перемінили українську школу на утраквістичну.

ІСТОРІЯ З ЗАЛЕГЛИМИ ПОДАТКАМИ МУКАЧІВСЬКОГО РАБІНА.

В мукачівського головного рабіна, Лазаря Шпіри, появилися 3 березня екзекутори, щоби перевести екзекуцію за незаплачений податок у висоті 523,000 кч. Шпіра зробив крик, скликав Жидів, ті збіглися, заступили цілий двір і не допустили урядників. Урядники покликали до помочі поліцію. Прийшли 20 поліцаїв. Рабін не хотів видати ключів від каси, отже рішилися розбити касу. Вже пісьно по замкарів, як прийшов телефонічний наказ від президента фінансової дирекції в Ужгороді, щоби все стримати.

Гуманний поступ Фінансової Дирекції гідний признання. Віримо, що вона в своїй гуманности піде ще далі і — на залеглий податок п. Шпіри спокійно почекає, тим більше, що тут йде про таку невелику суму як пів міліона. Однак ми булиб ще більше раді, колиб Фінансова Дирекція оказувала таку саму гуманність і супроти малих людей, що не мають ні телефону в своїй хаті, ні не можуть непокоїти Фінансову Дирекцію... — („Укр. Слово").

НІМЕЧЧИНА ВИКИДАЄ РУМУНІВ.

Підчас розшуків у комуністів знайдено в Німеччині, кажуть, триста комуністів румунського походження, що стоять у безперервних звязках з комуністами в Румунії. Німецький уряд рішив повидалювати зі своєї держави всіх небезпечних для внутрішнього ладу чужинців, а між ними й румунських. Румунський міністер заграничних справ, Тітулеску, поробить у Берліні відповідні заходи. А якби вони не помогли й Німеччина дійсно видалювала румунських громадян, то Румунія відповість на це тими самими способами й видалить з Румунії відповідне число німецьких громадян.

ЗДІБНИЙ СТУДЕНТ МУЗИКИ СТУДІЮЄ ДАЛЬШЕ.

Злучена рада Королівської Музичної Колеґії в Лондоні продовжила ще на один рік курс Михайла Кучера з Вінніпеґу, студента гри на скрипці. Це вже третє продовження, якими відзначено Кучера, відколи він виїхав з Вінніпеґу у 1929 р. на дворічний курс музики в Лондоні, після того, як він вийшов переможцем у контесті.

ВИМОРДУВАЛИ ЖИДІВСЬКУ РОДИНУ.

До Мешкання купця Моріса Гольцмана в Радівцях на Буковині добулися вночі чотири бандити і ножами вбили й закололи його, жінку та 10-літнього сина. Ограбивши мешкання з грошей та цінних річей, утікли без сліду.

ПОХОРОН МИКОЛИ К. САДОВСЬКОГО.

Похорон великого артиста і творця українського театру М. К. Садовського відбувся в Києві 10 лютого ц. р. при великій участи українського громадянства і представників влади. Тіло Покійника було виставлене в салі професійного союза робітників освіти (колишнього Дворянського Собрания) на високій трибуні серед маси вінків і зелені, а українські артисти робили при нім почесну сторожу.

Похорон зачався громадянською панахидою при участи хору „Думка" й симфонічної орхестри. Виголошено було багато промов; між іншими промовляли артист Юра, директор Курбас від харківської делеґації, і Антоненко-Давидович. Артист Ватуля відчитав кілька співчутливих телеграм і листів та вірш М. Рильського, присвячений памяти Померлого. Хор „Думка" відспівав пісню Леонтовича „Козака несуть", а орхестра прекрасно заграла марш Шопена.

Жалібний хоровід рушився відтак через Хрещатик і бульвар Шевченка на Байкове кладовище. По дорозі були ще промови коло колишнього Троїцького Народнього Дому, в котрім грала довгі роки славна театральна трупа Покійного, та коло музично-драматичної школи ім. Лисенка, яка виховувала артистів української штуки.

Цілий похорон відбувся з розпорядження комісаря освіти Скрипника на державний кошт, а поховано Миколу Садовського коло могили Лисенка.

Смерть прийшла досить несподівано. Коли недавно, на Різдвяні Свята, роздавав професійний союз робітників мистецтва нашим корифеям різдвяні подарунки (муку, крупи, цукор, дрова і т. п.) то покійний сказав: **„Та ви мене нагодуйте тільки добре, то я вам ще заграю так, що ну!"**

На жаль, не довелося вже... В недовгий час потім подало радіо з Москви сумну вістку про смерть Великого Українського Мистця.

ПЯТЬ ДІВЧАТ ЗГОРІЛИ.

Пять дівчат згоріли у пожежі фабрики сірників в Гул, Кве., по другім боці ріки від Оттави; 28 інших дівчат, посмалених та попарених, забрано до шпиталів.

Огонь зачався в паці сірників, у якій було 400 малих скринок з сірниками. Полумінь в один момент обхопила цілий будинок і відтяла вихід пятьом дівчатам, які згинули. Інші робітники, які хотіли їх ратувати, мусіли безрадно приглядатися, як нещасні дівчата дерлися до вікон тоді, коли полумінь їх припікала. З пятьох дівчат, які згоріли, тільки одна мала поверх 20 літ.

АНҐЛІЙСЬКИЙ УРЯД ЖАДАЄ „ВІЛЬНОЇ РУКИ" СУПРОТИ РОСІЇ

ГОТОВИТЬСЯ ПІРВАТИ З ДНЕМ 17 КВІТНЯ ВСЯКІ ТОРГОВЕЛЬНІ ЗНОСИНИ З РОСІЄЮ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Уряд вніс у парляменті законопроект про надання права урядови розірвати з радянською Росією торговельні зносини в кождім часі, коли уряд признає це потрібним. Крім того уряд просить дозволу також заборонити довіз з Росії до Анґлії всякого краму й сирівців. З того виходить, що треба сподіватися, що з днем 17 квітня, коли кінчається теперішній російсько-анґлійський торговельний договір, він не буде поновлений.

Крім того уряд видав „Білу Книгу", в якій подав матеріяли про арешти анґлійських інжинірів у Росії та про свою кореспонденцію в цій справі з послом у Москві, Овеєм. З телеграм посла видно, що в Росії тепер панує страшний терор, який большевики перенесли й на анґлійських інжинірів.

Большевицький суддя Вишинський заявив, що процес над анґлійськими інжинірами пічнеться не скорше як 10 квітня. Радянська влада випустила з вязниці ще трох британських інжинірів за кавцією по 25,000 рублів.

БОЙКОТ ПРОТИ ЖИДІВ ПОКІНЧЕНО.

БЕРЛІН (Німеччина). — Націоналісти оголосили, що бойкот проти Жидів не буде поновлений, бо, мовляв, він уже осягнув свою мету. Тепер німецькі націоналісти пропаґують гасло: „Купуйте лише німецьке й лише в Німців". Міністер торговлі, Ґуґенберґ, зарядив, щоб у його міністерстві та в органах, звязаних з ним, були виключені зі служби всі Жиди. Взагалі така нагінка на Жидів далі лишається в цілій Німеччині.

Націоналісти приготовили для 5,000 своїх політичних противників табор у Дашав, у Баварії. На це вони приготовили старі помешкання та будівлі величезної амуніційної фабрики, що вже кілька років стояла порожньою. Високі стіни фабрики обгороджені також колючим дротом.

НІМЕЧЧИНА МАЄ БУТИ СОЮЗНИЦЕЮ ВЕЛИКОЇ РОСІЇ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Недавно в Гамбургу вийшла з друку цікава книжка лідера німецьких мілітаристів, ґенерала фон Зекта. Книжка ця називається „Німеччина між Заходом і Сходом". В ній фон Зект доказує, що Німеччина повинна за всяку ціну підтримувати єдність і велич російської імперії, не зважаючи на форму влади в ній. Він уважає, що лише союз Німеччини з великою єдиною й неподільною Росією дасть можність Німеччині відбитися від своїх ворогів та економічно стати на ноги.

ЗНОВУ НЕПОРОЗУМІННЯ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ И ДАНЦІҐОМ.

ДАНЦІҐ (Вільне місто). — Тут стало відомо, що Польща видала розпорядок, що до неї будуть допускатися лише ті американські овочі, які прийдуть пароплавами до Ґдині, польського порту біля Данціґу. Отже навіть самому Данціґови доведеться для своїх потреб купувати овочі, які прийдуть до чужого порту.

Данціґський сенат вбачає в цьому порушення польських зобовязань супроти вільного міста Данціґа й ворожий акт направлений проти вільної торговлі у вільнім порті. Тому Данціґ готовий внести відповідну скаргу до Ліґи Націй.

ЕКЕНЕР ВРАЖЕНИЙ ЗАГИБІЛЮ „АКРОНА".

БЕРЛІН (Німеччина). — Найавторитетніший будівничий і капітан цепелінів, д-р Г. Екенер, надзвичайно вражений загибілю американського дирижабля „Акрон". Він каже, що ця загибіль ставить перед ним нові проблеми в дальшій будові таких повітроплавів та може значно змінити його пляни щодо експльоатації цепелінів, яку він сподівався розвинути.

Особливо він висловив свій тяжкий жаль, що на „Акроні" загинуло так багато ліпших американських знавців повітроплавного діла й особисто йому дуже добре знайомих людей. Щодо причин загибелі, то він ще наразі не може скласти своєї опінії, але вважає, що грім не міг спричинити загибелі. Таксамо неймовірно, щоб „Акрон" упав на воду зприводу повітрової зимної струї зверху вниз, яка часто трапляється підчас громовиці й бурі, бо така струя звичайно не доходить до поверхні землі, чи води.

Найскорше Екенер припускає, що на „Акроні" сталася пожежа, яка спалила кілька бальонів з газом (ґелієм), тому повітроплав стратив здібність триматися в повітрі.

ЯПОНЦІ ЗБОМБАРДУВАЛИ КИТАЙСЬКЕ МІСТО.

ПЕКІН (Китай). — Японські літаки збомбардували невелике місто Долонкур, яке лежить недалеко кордону з Джеголом. Китайська залога розбіглася. Японські военні відділи наступають з Джеголу по лінії на Тяндзін, де знаходиться велика японська залога.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРИЗНАННЯ ЗА ВІДВАГУ

Рузвелт має горожанську відвагу. Того одного годі відмовити президентови. Це загальна опінія, висказана в Америці зприводу запропонованих ним ощадностей, а зокрема зприводу зменшення платень ветеранам.

Президент Рузвелт взявся за дуже непопулярну справу. За таку, яку обминав кождий президент перед ним, якої боялися торкнути сенатори й конгресмени й обидві головні партії. Всі вони знали, що виплати ветеранських допомог можуть дійти до дійсного абсурду, бо зваланий з того боку на державу тягар виносив би згодом, десь коло 1949 р., величезну суму $60,000,000,000. І всі знали, що з тих виплат користають десятки тисяч людей, котрі з війною не мають нічого спільного, котрі набралися недуг навіть не сповняючи військової служби.

Та зачіпити ті недомагання було важко. Бо за несправедливість стояла теж справедливість. З цими, що побирали допомоги незаконно чи неслушно, були ті, котрим держава обовязана дати допомогу з законного й морального огляду.

Але хоч як воно було важко братися за розвязання того вузла, мусів хтось знайтися, хто взявсяб за ту невдячну справу. І тою людиною став президент Рузвелт. І за те дав йому велике признання цілий край, дала йому признання й подавляюча більшість самих ветеранів.

Президент, звертаючися до ветеранів, підкреслив, що переживаємо в Америці часи, коли кожда людина мусить щось посвятити, щоби довести край до економічної рівноваги. І ветерани мусять теж бути між тими. І тому саме відмовлено тисячам ветеранів усякої допомоги, а всім іншим процентово дещо зменшено.

Уся та чистка, як і зменшення допомог, забере кілька місяців часу. Це є перша спроба вичистити ветеранську організацію щодо допомог з тих елементів, котрі такої допомоги не потребують, бо мають власний маєток чи заробляють, або котрим така допомога взагалі не належиться. З такою чисткою мусить погодитися навіть кождий патріотичний американський ветеран, бо ті з ветеранів, котрі дійсно потерпіли на війні й котрі є без роботи, повинні бути далі на лісті тих, що мають право до державної допомоги.

Чистка, переведена між ветеранами, повинна бути теж спонукою до того, щоби такі чистки перевести по цілій Америці, в різних установах. А тоді певно піднеслаcяб ціла Америка морально й матеріяльно.

М. Подолянин.

ПО IX-ТІМ ЗЇЗДІ ЦЕСУС-А

У місяцю лютім відбувся у Празі IX-тий ювилейний Зїзд Центрального Союза Українського Студенства. Відбувся, так як і всі попередні зїзди ЦЕСУС-а, на великій віддалі від України — на еміграції.

Минуло вже понад десять років від того часу, як третій Конгрес Українського Студентства у 1922 р. покликав до життя Центральний Союз Українського Студентства, виробивши й затвердивши статут ЦЕСУС-а й вибравши Управу першого складу ЦЕСУС-а.

Багато часу від тієї пори уплило й немало змін зазначилося в житті українського студентства й цілої української нації від року 1922 по цей день.

ЦЕСУС повстав у часах великої повоєнної еміграції української академічної молоді, повстав у роках, коли в краю чимраз жвавіше й упертіше велась боротьба за Таємні Українські Високі Школи, на еміграції ж повставали також Українські Еміграційні Високі Школи. Бурхливі й досить шумні часи були...! Але... минулася боротьба за Українські Високі Школи у Львові, тисячі й сотні студентів, що колись студіювали на еміграції по численних високих школах Чехословаччини, Австрії, Німеччини й інших країн, студії покінчили, й або повернулися до краю, або, як емігранти, ще більше розсіялися по ріжних країнах Европи, Америки й Азії. Українські Високі Школи на еміграції, в яких раніш теж численне студентство роїлося, або перейшли на стан „консервації", і позбавлені права приймати нові річники студентів, заходяться навколо організації курсів позаочного навчання (Українська Господарська Академія й Педагогічний Інститут у Ч. С. Р.), або вже не мають і тої частини колишньої скількости слухачів (Український Університет — Прага).

В краю теж чимало змін за ті часи відбулося. По кількох роках зневіри й дезорієнтації по упадку Українських Таємних Високих Шкіл, розпочалася вперта й нестримна, хоч зпочатку малопомітна, праця відбудови й зміцнення підупалих загально-краєвих українських студентських організацій.

То була чи не найтяжча доба в житті ЦЕСУС-а — на еміграції сили й кадри працівників з року на рік маліли й слабшали, край — був абсорбований реконструкцією внутрішніх звязків студентського організованого життя й інколи здавалося, що от-от урвуться останні тонкі нитки, що ще лучили край з нашою студентською централею.

Свого вершка цей стан завмирання досяг підчас тієї понад дворічної павзи, що тревала від VIII-го зїзду (кінець 1930 р.) до IX. зїзду. До інших несприяючих чинників прилучається ще світова господарська криза, що тяжко відбивається на платничій здібности українського студентства. Централя, якої працівники жартом могли собі дозволити скаржитися на ізоляцію й майже „моральну бльокаду", починає себе іноді відчувати в стані справжньої фінансової бльокади, яка примушувала зводити до мінімуму колись таку широку участь ЦЕСУС-а у міжнародніх зїздах, найбільшеж тяжке матеріяльне становище останніх років відбилося на видавничій діяльности ЦЕСУС-а — „Студентський Вістник" від грудня 1931 року вже не має змоги виходити.

Та не даремно від кількох літ в цілім українськім організованім житті неначе поволі, але все певніше починає здійматися свіжий вітер. Тяжкі часи й занепад чи пак підупад далося якось перетервати, а тепер — по недавно відбутім девятім зїзді ЦЕСУС-а можна без жадного перебільшення чи нещирости цілком певно спостерігати познаки переломy до кращого. Першою ознакою безперечно був сам загальний настрій, в якому проминув щойно відбутий зїзд... Замісць нервовости — рівесівість, замісць деякої розгубленості кількох останніх зїздів панувала на цьому зїзді бадьорість, що хоч і свідома тягару перепон, трудноців та небезпек, але непохитно вірить у своє право й неминучість своєї перемоги. По друге — не давали підстав для песимізму і звіти делегатів з місць.

Величезний зріст активности серед краєвого студентства був загально оцінений як найліпший обективний показчик перелому ситуації на краще. Поза тим і звіти з поодиноких еміграційних осередків свідчать про те, що й при значно меншій чисельности українських студентів на еміграції, ніж то було минулими роками, організаційний рух не занепадає, а в деяких осередках, як Данціг та Прага, останніми роками організаційне життя навіть розростається.

Відповідно до цього в резолюціях культурно-освітньої комісії, ухвалених пленумом IX. зїзду, читаємо такий уступ: „Розглянувши культурно-суспільну діяльність українського студентства, Зїзд з радістю й гордістю стверджує надзвичайне оживлення організаційної праці серед українського студентства та його інтензивну працю на всіх ділянках українського громадського життя".

IX. Зїзд ЦЕСУС-а з радістю й гордістю стверджує: за останнє 10-ліття зросла й посилилась на всіх землях Соборної України боротьба Української Нації за її національне та соціяльне визволення, за збудування Самостійної Соборної Української Держави.

IX. Зїзд ЦЕСУС-а клонить у глибокій пошані голову перед всіми тими, що на жертвеннику Батьківщини свій труд, своє життя поклали, та пересилає всім активним борцям за визволення Соборної України щирий, дружній привіт.

Українське студенство, як в минулому так у теперішньому й в майбутньому все було, є й буде авангардом тієї завзятої, твердої боротьби української нації, за підстави й цілі її творчого буття й твердо та непохитно вірить, що в цій боротьбі українська нація переможе та здобуде свою Самостійну Соборну Українську Державу.

IX. Ювилейний Зїзд ЦЕСУС-а висловлює своє найглибше співчуття тим героям-мученикам, що полягли підчас звірського подавлення московсько-большевицьким режимом повстання української людности, та низько клонить голову перед тим незломним духом, що панує в серцях нашого народу наперекір усім жахливим умовинам.

Розглянувши культурно-суспільну діяльність українського студентства, Зїзд стверджує з радістю надзвичайне оживлення організаційної праці серед українського студентства та інтензивну працю на всіх ділянках українського громадського життя.

IX. Зїзд признає величезну вагу такої культурно-освітньої праці серед українського народу, яка за свою одиноку й остаточну ціль має виховання та перевиховування широких народних мас у національно-державницькому дусі й взиває до такої посильної масової праці все українське студентство, зокрема серед українського робітництва за кордоном.

IX. Зїзд визнає велику вагу видавання центрального студентського органу. З огляду на такий фінансовий стан ЦЕСУС-а та перенесення культурно-суспільної референтури до Краю, Зїзд доручає Управі порobити в якнайкоротшому часі заходи для розбудови краєвого „Студентського Шляху" в центральний орган українського студентства в межах можливости та відповідно до вимог організованого українського студентського життя. Доцінюючи належно значіння „Студентського Шляху", як одинокого під цю пору українського студентського органу, Зїзд взиває все українське студентство активно піддержати цей орган.

Зїзд доручає Управі в міру спроможности та відповідно до потреби видавати свої публікації, бюлетені, тощо.

Відносно українських шкіл на західних українських землях Зїзд принимає становище II. краєвого студентського конгресу у Львові, а саме: що справа УВШ на західних українських землях буде вирішена лише вкупі з вирішенням цілости української справи.

Зїзд стверджує потребу існування під сучасний момент УВШ за кордоном, одначе з жалем стверджує, що існуючі тепер УВШ за кордоном не відповідають завданням та потребам українського життя, тому доручає Управі ЦЕСУС-а започаткувати та розгорнути акцію серед українського громадянства в ЧСР одної УВШ, поширеної потрібними факультетами, яка малаб український державницький характер.

Взиваєтьcя українське студентство звернути увагу на велике значіння спорту не лише як осередка самовишколення, але й великого чинника пропагандивного серед чужинців.

До цього треба додати, що ЦЕСУС-ові і цього року доведеться, як все перед тим, виступати на міжнародній арені — на конгресі Всесвітньої Студентської Помочі, Всесвітньої Студентської Конференції у Венеції й ін. Цю участь потребуватиме певних коштів, які самі українські студенти навряд чи зможуть покрити на всі 100%. Булоб надзвичайно бажаним, щоби українське громадянство в цілому, як у минулому давало іноді докази свого розуміння ваги й значіння міжнародньої діяльности ЦЕСУС-а, піднеслося й цим разом до зрозуміння завдань закордонної пропаганди ЦЕСУС-а й заздалегідь допомогло ЦЕСУС-ові зібрати ці зрештою не такі вже великі фонди для міжнародньої пропаганди, яку мусимо провадити тепер — у бурхливому 1933 році — з подвійною енергією та напруженням.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

В. Б., Скрентон, Па. — Коли не було, то виходить, що не підходило до друку.

І. Л., Ґери, Індіяна. — Ми хотіли би знати, чи той, що натягнув вдову на гроші, а про котрого подає місцева американська газета, є Українець, чи якої іншої народности.

Честер, Па. — Коли питаєте, подавайте своє імя. Ви читали, але не дочитали. Польщу розбирали трома наворотами. І розбирали в тім році, про який згадує „Свобода".

М. В., Дітройт, Міш. — Ваша оповістка про збори танцюристів у Гемтремк прийшла запізно. Але навіть якби прийшла була в час, годі було би її помістити, бо це є звичайне платне оголошення.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Е. Кайзерлінґ.

САЛДАТКА ХРИСТЯ

(2)

Так мусить бути! Оце та велика радість життя — відчувала Христина. Потім чоловіки посперечалися й побилися. Христя також узялася до бійки, як і інші жінки, одначе тепер із тією гордістю, що то за свого чоловіка кричить і шарпає інших мущин за волосся. Вкінці хлопці та дівчата повели зі співом молодят до хати Анни-Лизавети. Там приготовено вже шлюбне ліжко.

Коли Христя світила у малій кімнатці, Тома кинувся тяжко на ліжко. Був дуже пяний і зараз заснув. Христина визула його, поправила подушку і також поклалася. Була наче з хреста знята. Коли замикала очі, здавалося їй, що ліжко гойдається наче човен. Одначе добре заснути не могла. Коли знову засипляла, здавалося їй, що вона в церкві, або танцює в коршмі, що аж стяжки шлюбного вінка звивалися наче батоги. Тоді відчувала, наче хтось потрясає нею, щось підривало її вгору. Глядила в темряву й думала. Щось лихого жде її, та що? Ах, так. Завтра її чоловік віджджає і старе життя починається наново... весілля минуло й нічого — нічого доброго — а як довго? Вже дніло. Шиби синіли. Христина випрямилась і глядила на Тому. Лежав, змучений тяжким сном, ясне волосся розбурхане й вогке на чолі, лице червоне-червоніселькe. Хропів рівномірно й голосно з напів відхиленими устами.

Христя погладила його легенько по грудях і рамени.

— Спи, спи, сказала наче до дитини.

Її чоловік таксамо належав до неї, як її сорочка, її пряжа, коза, ще більше ніж коза, що належала також до матері. То було дуже приємно! Мала те, чого бажають усі дівчата, за чим моляться всі — чоловіка. Так ще дотого він був такий кремезний і сильний. Та що з того, коли зараз мусить його віддати! Ах, Боже, краще зовсім не думати про те! Христя вийшла з ліжка та взяла дійницю. Пішла доїти козу.

На дворі віяв сильний вітер, падав мокрий сніг. У заграві нового дня видно було велику сіро-блакитну рівнину. На овиді понад чорною стяжкою ліса зарисовувалося біле сяйво. Як що ранку, Христя пристанула, прислонила очі рукою та глядила поважно й хмарно на світ, що будився. Здовж дороги при сірих хатах стояли інші жінки з дійницями, як Христина, прислонювали собі очі рукою та глядили поважно й понуро на сірий світанок, наче сподівалися чогось від цього дня.

Христі було зимно. Побігла у стайню, до низької перегороди, де були: коза, безрога та кури. Повітря було там тяжке й тепле. Кури тріпотали на бантині крилами. Безрога приємно порохкувала. Христя присіла біля кози та взялася доїти. Тепле молоко приємно протікало їй між пальцями. Якесь таке приємне задеревіння оволоділо нею. Сперла голову на козу та плакала, не так голосно й приписово, як при вінчанні та як плакатиме нині в місті, як її чоловік віджджатиме, а плакала так, як тоді, як була дитиною. Сльози лилися легко, заливали лице, начеб пірнула ним у теплу воду. Серце спочувало самій собі. В сльозах заснула солодко та без мрій. Коза стояла тихесенько, звернула до неї по матірньому лице та глядила на сплячу спокійними жовтими очима.

Христя пробудилася, коли мати говорила зараз біля неї.

— Боженьку, заснула при доенні. Чогож ти нині прийшла доїти?

— Таж хтось мусить це зробити, — відповіла крізь сон Христя.

— Зробити! — відповіла Ганна-Лизавета — тай при тому заснути.

Голос матері був непривітний як звичайно, всеж Христя почула в ньому щось наче пошанівок. Самособою, до молодиці говорять інакше, ніж до якоїсь там Катерини.

— Іди, розпали, чоловік твій мусить рано вийти.

Христя зірвалася. Правда! Нинішній день не був іще звичайним днем. Нині зодягнеться ще по святочному та поїде до міста. Нині всі глядітимуть на неї та спочуватимуть із нею. Це трохи додавало їй розради.

Новобранців мав відвезти віт великими саньми. Матері, батьки та жінки мали їхати за ними, щоби попрощатися на дворці.

При сніданку Тома говорив лише про процес і навчав жінку, що й як має робити.

Дундур, невеличкий хутірець лівобіч від села під лісом, належав до Петра Руця, а повинен належати до Христини, бо вона була одинока сестрінка покійного господаря. Зновуж Петро був лише чоловіком пасербиці. Тома оженився з Христею лише тому, що сподівався дістати той хутірець. Христя повинна була під його неприсутність випроцесувати своє право.

— Підди до адвоката Якобзона, він мудрий, жиди все наймудріщі. Тай не дорогий. Не дай обманутися.

Христя слухала уважно. Відчувала добре свою відповідальність.

— Вже я це полагоджу, — сказала. — Я не дурна.

— Колиб ти була дурна, то я був би не оженився з тобою, — додав Тома.

Новобранці повсідали на сани, викрикуючи. Жінки й діти з села обступили їх і плакали. Жінки чотирох рекрутів знову їхали разом санками. Тепер падав більший сніг. Гострі сині голови цукру, що так як учора колихалися на всі боки, тепер біліли.

У лісі Марійка відізвалася:

— Що нам із того? Завтра знову буде все так, як давніще.

— Щож робити? — відповіли три інші та зітхнули.

Потім, як їхали понад беріг моря, Олена сказала:

— Коли не потисне мороз, то жито знидіє.

Інші зітхнули та сказали разом:

— Ах, Боже. Недобре.

Більше по дорозі нічого не говорили.

В місті ледви мали час сумувати. Там треба оглядатися на всі боки. Потім вичікування перед ратушем, поки чоловіки не вийдуть, потім істимуть у коршмі, пити горівку, закусувати бубликами, вкінці прощання на стації та голосіння. Тома поклепав Христину по рамени:

— Ну, ну, там не вмирають. Присилай гроші, там дають попоїсти. Дбай про процес, іди до адвоката. Держися добре, бо інакше може трапитися таке, що як вернуся додому, пошию ся у дурні.

— Так, так.

Як поїзд рушив, жінки стояли ще на пероні та голосили:

— Ах, Боже, ах, Боже!

Христина перша затихла. Таж мусіла йти до адвоката.

Там ждала в гарній теплій кімнаті. Адвокат був невеличкий, привітливий. Вислухав її терпеливо й обіцював, що все буде якнайкраще. Жартував навіть, погладив Христю під бороду та сказав:

— Така гарна молодичка, а мусить так довго постити, ой.

Це був уже добрий знак.

Був уже вечір, як сани завернулись. Огнені пасмуги хмар, величезних і пошарпаних, пробігали по блакитному небі. Червоне сонце, наче притиснене морем, зникало помало. Хвилюючe сіре море перерізував багряний блеск. Хвилі шуміли тихо, мягко. Жінки вояків із ходження, стояння, пиття та плачу були дуже помучені. Сиділи тихі, терпеливі, глядили тупо в захоляче сонце. Коли в лісі потемніло, коли місяць виплив понад чорне верховіття ялиць, тоді жінкам стало ще тяжче на серці. Плакати вже не могли та взялися співати першу-ліпшу пісоньку. Жалісно розходилися звуки по лісі.

На твоїм шляху білий цвіт
тернини,
Не виходи, мила, в такий
пізній час!
Повіває злегка в тебе
одежина,
Вийди, заки сонця ясний
промінь згас!

(Далі буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОРАДА ДЕЛЕҐАТАМ НА КОНВЕНЦІЮ.

Ріжні непрошені оборонці У. Н. Союза надсилають нам, делеґатам і делеґаткам на Конвенцію У. Н. Союза, ріжні летючки, якими нібито хочуть нас научити, як ми маємо глядіти на роботу в нашій організації.

Ми добре знаємо тих непрошених опікунів. Їх порад нам не треба, бо ми самі добре слідимо за тим, що діється в У. Н. Союзі. А приїдемо на Конвенцію, тоді почуємо справоздання головних урядників і там зможемо висказати свобідно свою думку щодо їх роботи.

Хочу тільки звернути увагу делеґатів і делеґаток на те, щоби кождий взяв зі собою статут на Конвенцію. Бо дуже часто буває так, що коли треба перевести якісь зміни, або коли хто покликується на якусь постанову статута, то ходимо один до другого та заглядаємо в статут другого, замісць мати свій перед собою. А це робить замішання на галі нарад і не дає делеґатам змоги добре орієнтуватися в тім, над чим ведуться наради.

Юрій Присташ,
делеґат 230 від. У. Н. С.

—o—

ПРО КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

Надходить час, коли доведеться побачити нам на сторінках нашого орґану проєкти наших відділів, ухвалені зприводу надходячої конвенції У. Н. Союза.

З практики давніх літ знаємо, що відділи ухвалюють дуже часто такі проєкти, які не можуть бути ніяк виконані, бо вони не є згідні з обовязуючими в Америці законами, або є проти добра нашої орґанізації.

Тому, укладаючи й ухвалюючи проєкти, треба добре подумати, чи вони можливі до переведення.

І памятаймо на те, що У. Н. Союз це найстарша й найповажніша наша народня орґанізація в Америці. Ми, Союзовці, повинні бути найсвідомішими членами. Те, що ми ухвалюємо й що потім оголошуємо в „Свободі", читають свої і чужі, навіть наші вороги. Читають те й наші люди в краю чи в ріжних краях по світі, куди лишень доходить „Свобода". А те вже накладає на всіх членів і на відділи обовязок добре обдумати те, що пускається друком.

Коли вже що було піднесене в якімсь проєкті, не повторюймо того, бо забираємо в той спосіб непотрібне місце в газеті. Вистарчить заявитися за проєкт того й того відділу.

Я думаю, що було би добре, коли би редакція, у порозумінню з екзекутивою, подавала свої завваги щодо справ, порушених у передконвенційних проєктах. Ми є на переодні великої реорґанізації. Вже зайшли в У. Н. Союзі значні зміни і не кождий на них визнається. Тому можна у добрій вірі проектувати те, що не є добрим чи розумним. Завваги причиняться до того, що члени і делеґати на Конвенцію будуть краще визаватися в орґанізаційних справах.

На критику діяльности уряду чи нашого орґану є Конвенція. Тому в проєктах не повинно бути на це місця.

Проєкти треба подавати такі, які статутова комісія могла би одобрити. Тоді могла би їх і Конвенція затвердити. Тоді був би і хосен з проєктів.

Теодор Сеник,
делеґат 21. від. У. Н. С.

ЖИТТЄВА СПРАВА.

За останні тижні світ чимраз більше нервується з приводу виразної загрози війни в Европі. На уста кождої людини насувається питання, чи дійсно має знову прийти до війни, а як так, то коли? Хто зачне перший і хто прилучиться до кривавого танцю? З мішаними почуваннями приймають до відома вісти, що надходять із старого континенту, а які говорять про напружену ситуацію в політичнім світі, де після світової війни нагромадилось забагато невдоволення, котрого вже не можна маловажити, як це було в 1919 році.

Безпосереднім приводом до заворушення умів є прихід Гітлера до влади в Німеччині, котрому приписують воєнні наміри в порозумінню з його партійним союзником, можновладним Мусолінієм. Загальна опінія є та, що півперек Европи переходить бльок націоналістичної Італії та Німеччини, до котрого прилучаться ще інші середньо-европейські держави. Через це настала паніка між тими державами, що повстали на основі мирових договорів, або й побільшили свої території коштом центральних держав. Перед між ними веде Франція. Проти цеї ґрупи виступає чимраз то наглядніше Італія, що вийшла з війни невдоволеною і розчарованою у своїх надіях на територіяльні прибутки, обіцяні їй антантою. Мусоліні видвигнув домагання ревізії мирових договорів, які показались перепоною для мирного співжиття народів, і знайшов таким кличем бажаний відгук в Німеччині та інших державах, що стратили свої території на річ антанти та її союзників. Таким чином заострення міждержавних відносин сталось дуже небезпечне і може дійсно спровокувати війну, бо вибухового підкладу назбиралось досить.

Осторонь від оцих двох ґруп стоїть Анґлія, що намагається впливати мирно на них і посередничить між ними. Вона недвозначно дала Франції та Польщі до пізнання, що в разі спровокованої ними війни вона не буде мішати в конфлікт, ані їх не піддержить. Анґлійський премієр пішов навіть дальше: на конференції з Мусолінієм він заявився виразно за ідею ревізії мирових договорів. Уплянований Мусолінієм союз чотирох держав, Анґлії, Франції, Німеччини та Італії, мав би бути заборолом мира в Европі на десять літ за ціну усунення найбільш дразливих територіяльних питань. Вже сам факт, що Анґлія станула по боці Італії, вказує на те, що така ревізія мирів це вимога справедливости і безумовної конечности. Колиб такий союз увійде в життя, то це буде ознакою побіди ревізіоністичної думки, а деякі часописи доносять навіть, що цей союз буде звернений проти ширення большевизму в Европі. Оця можливість набирає спеціяльного інтересу та зачіпає посередно і нашу справу.

Чи европейська дипльоматія покажеться настільки далекоглядною, щоб перевести намічену ревізію без проливу крови, це покажуть найближчі місяці. Як звичайно в таких випадках, повстануть торги, котрі можуть покінчитися згодою, або й ні. А тимчасом принципіяльні вороги будуть держатися на поготівлі.

На випадок війни на сході Европи український народ буде таксамо вмішаний у заверуху, як у 1914 році, всеодно, чи посередно чи безпосередно. І тоді прийдеться йому кинути на вагу і свою силу та приготування, наскільки він взагалі буде фізично і політично до того приготований. Але й у такім випадку, як би тими часами не мало прийти до війни, то українське питання все таки буде актуальне. Коли хтось між нами є тої думки, що воно не є актуальне, то вже найвища пора зробити його актуальним. І тут таксамо мусимо поспитати самих себе, чи і на скільки ми зможемо стати впливовим та рішаючим чинником в полагоді нашої власної справи. Чи може по давному будемо занадто уповати на чиюсь добру волю, котра вже якось виведе Ізраїля з египетської неволі?

А покищо положення нашого народа дійшло вже до вершка розпуки. З політично-державного боку наша ситуація катастрофальна. Наша територія розірвана поміж чотирох хижаків, наша суверенність перейшла на наших окупантів. Як недержавна нація, не маємо ніякого заступництва, не маємо ніякої міжнародньої інституції, котраб обстоювала наші національні інтереси. Ми підпорядковані лише спільному імю міжнародніх пасербів — т. зв. національних меншин, котрим доступ до світового трибуналу, Ліґи Націй, є дозволений лише бічними дверми, дверми для слуг та підданих — і то тільки тоді, коли це світовим верховодам завгодно і коли вони ласкаві вислухати наші кривди та жалоби!

Позбавлена інших засобів для самооборони, підносить наша іміґрація спорадичні масові протести проти надужить і варварств наших окупантів. Ми зрушуємо наші маси, свідомлюємо їх з недолею Батьківщини, але чужий світ не є належно обзнакомлений з нашими болями і бажаннями, і нам приходиться за кождим разом тяжко впливати відповідно на публичну опінію чи урядові чинники. Великий зрив обурення нашого народу проти пацифікації був успішний завдяки чужій пресі та впливовим одиницям інших народів. Однак сам режім і система насильства остаються на дальше такісами а протести, як акти моменту, відрухи хвилевого обурення, тонуть у нашій немочі, дають нам свідоцтво слабости, що ми не в силі спромогтися на щось видатніше. Нераз приходиться чути від чужих народів здивування і неймовірність, щоб така велика нація було несамостійна та обмежувалась до самих протестів.

Мало користи, як вже сказано, є з наших жалів перед Ліґою Націй. Там дипльоматичні вельможі вже від самого початку її існування числяться тільки із сильними міра сего, з таким вічним параґрафом природи, яким є сила, або із зорґанізованим фронтом рішучости, а не з прошаками від якихось там національних меншин! Зрештою оця зателепана негідниця стратила кредит не тільки у нас, вивласнених гонивітрів.

Пробуємо заінтересувати світ нашою культурою, економічною орґанізацією та її здобутками, улаштовуємо принагідні вистави місцеві та аранжуємо представлення національних танків по Америці, приготовляємось до світової вистави в Шікаґо, щоб і таким способом пропаґувати нашу національну справу. Наше громадянство безумовно мусить підперти оцю виставу, бо і такий шлях необхідно конечний. Ми повинні вживати усіх засобів, щоб пригадувати світови наше існування. Однак ми не повинні покінчити наших зусиль на самій виставі. Чужинці знову задумаються та запитають себе в душі: що далі? Чому такий народ, талановитий, з прекрасною національною культурою, та не заслужив собі на кращу долю? В чім лихо? Де його корінь? Чому робить оцей народ лиш один крок, а де другий? Де якась його акція на міжнародній арені? Що властиво є з оцим народом?"

Проф. Андрій Микитяк.
(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

2.

Проект від Тов. Дністер, відділ 361 У. Н. С.

Цілий світ переживає тепер надзвичайно важку економічну кризу. Та криза діткнула майже кожду людину в більшій чи меншій мірі, діткнула вона всякі бизнесові підприємства, діткнула також і нашу орґанізацію, Український Народний Союз. Щоби зарадити тому загальному лиху, одиниці, орґанізації, партії беруться до спільної праці, не дивлячись на свої особисті переконання, чи на політичну партийну приналежність. Наглядний примір такої співпраці дають нам тепер тут в Америці демократична й републиканська партія, які обєднуються під одним спільним кличем для поборювання спільного лиха.

Духом такої співпраці, солідарности й вирозуміння повинні бути переняті й наші делеґати, коли вони зїдуться до Дітройт, на 18-ту Головну Конвенцію, та будуть там радити над добром У. Н. Союза, який також старається перевести такі реформи, які відповідалиб часови й обставинам, серед яких членам того Союза приходиться тепер жити. Руководячи щирою і смілою думкою та постановою радити на тій Конвенції тільки в користь нашої орґанізації, ми певно зможемо принести для своїх членів такі успішні зміни, яких вони очікують, а ва які ми, як їх заступники, повинні відважно постояти й доконати. І так відділ 361 У. Н. Союза подає під розвагу Шановним Делеґатам деякі точки, які він уважає, що будуть корисні для нашої орґанізації.

1\. Делеґати на 18-ту Головну Конвенцію повинні застановитись над вирішенням місця відбування будучих конвенцій. Це вирішення малоб бути вже остаточним. В тій цілі можна булоб змінити відповідно статут, або передати справу Головному Урядови до вирішення. Рішення повинно вийти таке, щоб всі конвенції, звичайні чи надзвичайні, відбувались в стейті й місцевости, де є найбільше членів У. Н. Союза. В той спосіб заощадиться гроша на подорож більшости делеґатів, як рівнож і час, який забирається на кождій конвенції на вирішення цеї справи.

2\. Вже довший час кружляють чутки між членами У. Н. Союза, що 18-та конвенція буде останньою з таким числом делеґатів, як це до тепер практикувалося. На місце такої конвенції малиб прийти окружні чи стейтові, які вибиралиб делеґатів на Головну Конвенцію. Наскільки ця справа малаб прийти тепер під розвагу, то наш відділ рішучо заявляється проти введення такого роду конвенцій. Наша орґанізація є побудована на національно — демократичній плятформі, яка надає право як найширшому загалові членів заступати ту орґанізацію, брати участь в нарадах на її поліпшення, та рядити нею. На випадок заведення конвенцій з малою горсткою заступників, з демократизму не останне і сліду. Наш відділ є однак за введення зміни такої, щоб кождий відділ, маючи найменше 50 членів, мав аж тоді право висилати одного делеґата, а не як це до тепер є, що вже 25 членів мають право на одного заступника. З цього булаб подвійна користь. З одної сторони це був би свого рода примус, щоби малі відділи перевели між собою злуку, якої нам так дуже потрібно, а відтак і гроша можна булоб заощадити на саму конвенцію. Тоді оминеться також те непорозуміння, яке повстає завсіди перед самою конвенцією, коли то відділи з кількома членами спішно лучаться, щоб мати право заступництва, а що кождий хотів би мати свого делеґата, то, очевидно, не можуть погодитись. Нехай отже ввійде в життя постанова, що кожда пятьдесятка має один голос.

3\. Наш відділ заявляється дальше за те, що голова У. Н. Союза повинен бути головою канцелярії Союза, там перебувати і за неї як голова відповідати. Досі голова, мешкаючи близько чи далеко від осідку Союза, полагоджував всякі справи почтою або доїжджав, як заходила потреба. Хотяй голова бере місячної платні тільки 50 долярів, та однак поїздки, дієти таксамо досить коштують, отже краще булоб дати голові відповідну місячну платню, а тоді й урядник був би в офісі, й праця булаб інша, а при тім видатки булиб мало що більші. Видатки булиб майже такі самі, колиб до того перевести ще й таку зміну, що голова Союза є заразом і касієром. В американських компаніях часто так буває, що одна особа справляє два уряди, отже і в нас можна це зробити.

4\. Комісія просьб і скарг, котру вибирається першого дня конвенції, повинна здавати свої звіти кождого дня перед замкненням засідання конвенції, а не так, як це робилось на останній конвенції.

5\. Щоб оминути на будуче ті неприємности, які є получені з викидуванням радних зі засідань Головного Уряду, ... з відділових зборів, чи то навіть з самої конвенції, наш відділ заявляється за те, що параґраф 268, де кажеться — що кождий Українець або інший Славянин може стати членом У. Н. Союза, повинен бути змінений в той спосіб: Кождий Українець або інший Славянин **за виїмком комуніста** може стати членом У. Н. Союза. Старий параґраф був добрий колись, де про комунізм ніхто ще не знав, та тепер треба його змінити.

6\. Щоб притримати при Союзі ту молодь, яка вже в нім знаходиться, а головно, щоби збільшити ряди Союзовців новими, молодими членами, конвенція повинна повзяти конечно якесь рішення в справі злуки відділів, бо при злучених великих відділах можна буде далеко лекше притримати молодь, творячи для неї осібні молодечі відділи, а тимсамим даючи їй більшу заохоту належати й працювати для тої орґанізації, в якій вона має свій голос, і яка старається також і для тої молоді щось зробити.

7\. Наш відділ уважає, що кляса ч. 1. з оплатою 25 центів в Молодечім Департаменті повинна бути замінена на клясу ч. II. з оплатою 50 центів місячно. Таку реформу належиться перевести тому, бо дитина з кляси ч. I. не має жадної користи, хіба тільки в випадку смерти. Така дитина, вступаючи приміром у другім році життя до У. Н. Союза, вплатить до 18 року життя 48 дол., та з тої вплаченої суми користати не може, хіба що помре. Молодечий Департамент повинен бути зреформований ще і в той спосіб, що крім зміни кляси ч. 1 на клясу ч. II, пожаданим булоб впровадити зовсім нові табельки в роді „15 або 20 літ Ендовмент Полиси" за відповідною оплатою місячних чи річних вкладок, так, як це мають інші асекураційні компанії.

8\. Вкінці наш відділ пропонує, щоб видавання тримісячника „Джувенайл Маґазін" зовсім здержати, а на місце того журналу відпустити одну сторінку у „Свободі" для молодечого Департаменту. Журнал коштує річно $1,424, а за ті гроші можна булоб дістати нову, свіжу редакційну силу, яка, будучи тут роджена і знаючи добре анґлійську мову, моглаб редаґувати власне ту одну сторінку для молодіжи. Промовляючи до неї в дусі своєріднім і ціхуючім спосіб думання тутешньої молоді, ми віримо, що в той спосіб можна буде далеко скорше заінтересувати ту молодь нашою орґанізацією та звербувати її в ряди Українського Народного Союза.

За Відділ 361:

Ілія Гузар, голова; **Яків Вайнер, Михайло Боднар,** секретарі; **Йосиф Чемеринський,** касір. **Ілія Гузар, Михайло Боднар,** делеґати на 18. Конвенцію.

ПОДЯКА.

—o—

Я, нижче підписана члениця У. Н. Союза складаю щиру подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $75, котрі стали мені великою помічю у моїм нещастю. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Паранька Ільків,
Елизабет, Н. Дж.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

ПОВІДОМЛЕННЯ, ГАРТФОРД, КОНН.

Отсим подається до відома, що Політичний Комітет, який був проголошений в 74 числі „Свободи", що є розвязаний, істнує дальше. Цей відклик робить секретар Політичного Комітету

Петро Драпяк.

ДІТОЧИЙ РЕПЕРТУАР.

ОЛЕНКА, дитяча песа на 3 дії, Матвієнко (9 осіб) .... 25 ц.

ЧЕРЕЗ ФАЙКУ, Сценічна картина в 4-ох відслонах, Роман Завадович (7 осіб) .... 25 ц.

В МАМИН ДЕНЬ, сценічна картина в 3-ох діях Іванни Блажкевич (11 осіб) .... 20 ц.

СВЯТО МАТЕРИ, сценічний образок на 2 дії, Марія Козоріс-Барилякова (8 осіб) .... 20 ц.

МАЛАНКА, сценка на 1 дію для діточого виступу написана на тлі народнього переказу. М. Дашкевич (9 осіб) .... 10 ц.

ЗЛИДНІ. О. Олесь, 4 картини .... 20 ц.

МИКИТА КОЖУМЯКА, О. Олесь, 4 картини .... 15 ц.

ВЕРЕДЛИВА ПРИНЦЕСА, песа на 3 дії (12 осіб) .... 15 ц.

ОДНОЇ НОЧІ, образок на 1 дію, А. Животко (5 осіб).. 10 ц.

ТАРАСІВ ДЕНЬ, сценка для діточого театру в 1 відслоні А. Коломиєць (11осіб) .... 20 ц.

ПОЖУЛУВАЛА ЗАПІЗНО, сценічна картина в 1 відслоні (7 осіб) .... 15 ц.

МАТЕРИНА СЛЬОЗИНКА, дитяча різдвяна песа-казка на 3 дії, написав Василь Атаманюк .... 20 ц.

Замовлення з належитістю слати до:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ ЖІНОК, ЯКІ ХОЧУТЬ УЧИТИСЯ ВАРИТИ.

НОВА КУХНЯ вітамінова	$ .75
ДОМАШНЯ КУХНЯ, або як варити і печи	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ КУХАР	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКА КУХАРКА, практичні поради і пояснення в українській мові, як варити і печи на англійський спосіб	75

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

SVOBODA,

P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКІ БАТЬКИ повинні дбати, щоб їх діти вміли добре по українськи читати, писати та говорити. **Докладне знання нашими дітьми рідної мови, читання й писання, то запорука розвитку української культури, свідомости і знання, поширення української газети і книжки.** Всі знають, що **найлекше і найскорше можна вивчити дітей української мови і письма на читанках нової системи укладу Миколи Матвійчука.** Найновіша метода, легкий зміст, першорядне виконання, приступні ціни.

Памятайте про те, щоб Ваші діти вчилися з Читанок Матвійчука. Досі вийшли: **Перша книжечка, 40 центів; Друга книжечка, 45 центів; Третя книжечка 60 центів; Четверта книжечка, 75 центів.** Дістати можна у

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

PROTEST FILED ON POLISH RULE.

Groups Here Send Resolution to Washington.

Resolutions of protest against alleged persecution of Ukrainians in Western Ukraine and of Lithuanians in Vilna by Poland have been sent to the State Department at Washington and to the League of Nations at Geneva by representatives of fourteen organized groups in this city. The statement which appeals "to the U. S. Government to prevail upon Poland to carry out her international obligations regarding special guarantees in favor of racial, linguistic or religious minorities," was drawn up as an expression of more than 1,500 Ukrainians and Lithuanians at a mass meeting in Ukrainian National Home, 214 Fulton street.

"Poland, by her policy of disturbing, hampering and destroying the free devepolment of the economic life of the Ukrainians and Lithuanians, is spreading distrust and unrest as well as hatred of the government in various classes of the populace, thus undermining not only the structure of law and order, but the very foundations of international peace," the resolution states.

The mass meeting was sponsored by the Ukrainian Democratic Club with the cooperation of seven other Ukrainian organizations and six Lithuanian groups. Attorney Marcel Wagner and Frank Savick were co-chairmen of the meeting. Speakers included Michael Galinowych, Rev. Joseph J. E. Simonaitis, pastor of St. Peter's and St. Paul's Church; Rev. Joseph Chaplinski, pastor of the Ukrainian Church; Dr. Luke Myshuha, editor of the Ukrainian paper, "Svoboda"; Charles Vilniskis, manager of the Lithuanian Universal Bureau; Roman Slobodian and Harry Jewusiak. Musical numbers were furnished by the Ukrainian church choir under the direction of Prof. Michael Yadlowsky and the choir of St. Peter's and St. Paul's Church under the leadership of Prof. Joseph Zilevisius.

(Elizabeth Daily Journal, March 29, 1933).

UKRAINIAN GROUP TO HONOR POET'S MEMORY.

The United Ukrainian Societies and clubs of Jersey City are sponsoring a memorial concert in honor of the Ukrainian poet and bard, Taras Shevchenko, to be held in the new Ukrainian Center, 181 Fleet St., 7:30 tomorrow evening. No admission fee.

The program will consist of selections by the Lysenko Choir, under the direction of Andrew Gela. There also will be selections by the Ukrainian Children's Choir and Orchestra, also under the direction of Gela, and solos sung by Gregory Shustykevich, basso; Marie Gela, coloratura soprano; Mildred Mylanowich, lyric soprano and other members of the Lysenko Choir.

As main speaker of the evening, Dr. Luke Myshuha will give a brief talk on the life and works of Shevchenko. A short sketch of Shevchenko's life and works will be given by William Gela, who will speak in English for the benefit of the American guest.

Honorary chairman is the Rev. Vladimir Lotowycz, pastor of the local Ukrainian Catholic Church. Master of ceremonies will be Attorney Marcel Wagner.

(Jersey Journal, April 1, 1933).

UKRAINIAN CHOIR TO GIVE CONCERT.

Sts. Peter and Paul Musicians Group to Sing at M. E. Church on Palm Sunday.

The choir of 40 trained voices from the Ukrainian Greek Catholic church of Sts. Peter and Paul, Ansonia, of which Rev. Alexander Rotko is pastor, will give a concert of sacred music on Palm Sunday evening, April 9 at 7:30 o'clock, at the Shelton Methodist Episcopal church. The choir will be directed by Professor Roman Hvozdevich, organist at Sts. Peter and Paul church.

The Ukrainian choir sings, unaccompanied, the beautiful music of the Eastern church, and they do it with such feeling and expression, that one is truly carried into the mood of genuine worship. Anyone who has been privileged to hear the Ukrainian choir sing will understand that, in addition, a real musical treat is in store. In addition to the choir, Prof. Hwozdevich's son, Arthur, will play the violin.

(The Evening Sentinel, Ansonia, Derby, Shelton, Seymour, Friday, March 31, 1933).

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться 9 квітня, в годині 2-гій пополудни, в Юніон Гали, 2748 Ла Ґрендж ул. Кождий член обовязково має бути, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени коли не являться на мітінґ, нехай не думають, що урядники будуть клопотатися, щоби було чим до Союза заплатити. — Д. Медецький, предс.; С. аГврилях, кас.; М. Корнова, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. Івана Франка, від. 334, повідомляє всіх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го квітня, в годині 12.30 в полудне, в салі У. Н. Дому. Хто ще не віддав своєї старої грамоти, а бажавби змінити на нову реформу, то зволить принести на мітінґу стару грамоту і підписати аплікацію на нову „палісу". Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, бо з товариської касі не будеться закладати за нікого. — Микола Задерецький, предс.; Осип Запоточний, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі. Проситься всіх членів прийти і принести старі грамоти до виміни на нові, а особливо довгуючі повинні це зробити. Також члени, котрі заплатили для доктора, можуть вже користати вразі слабости. Котрі члени ще хотілиб заплатити то можуть хоч один долар, а потім решта. — Тимко Кальмук.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 220, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в годині 2.30 пополудни. Проситься членів прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі виміняли свої старі грамоти на нові, будуть ласкаві прийти і взяти собі нові грамоти. Члени, котрі хотять виміняти старі грамоти на нові, нехай принесуть з собою свої старі грамоти. — Григорій Гарасим, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 9 квітня, в гали Українськоі Хати, 2240 Ґрейлинґ ул., в годині 1і-й пополудни. Проситься всіх членів явитись на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Також повідомляється, що вже прийшли нові грамоти, тож члени, котрі виміняли свої старі грамоти на нові, мусять явитись, бо мусять підписати нові грамоти і аплікації на позичку. — М. Кулинич, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Українського Народного оСюза, від. 292, подає до загального відома усім своїм членам і членицям, що квартальні збори відбудуться в неділю, 9 квітня, в годині 12.30 в полудне, в гали при Кліперт ул. На ці збори повинні усі члени прибути, бо є справи до полагодження. Довгуючі члени нехай стараються виміняти грамоти, або сплачувати довг, бо ніяк дальше за них кредитувати не можна. Таксамо за діти дреба платити, хоч по части. — Петро Кізел, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. оТв. Мир, від. 324, повідомляє, що квартальні збори відбудуться в суботу, 8-го квітня, в домі Укр. Громади на 23-тій і Брави ул., в годині 7.30 ввечір. Ще раз припоминається довжним, щоби не нарікали, коли їх суспендується за неплачення вкладок. Котрі члени хочуть перейти на нову систему, хай принесуть старі грамоти. — Гр. Григорчук, предс.; Н. Зубик, кас.; Туркот, секр.

ІСТ СТ. ЛУЇС, ІЛЛ. Бр. св. Михаїла, від. 308, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в Укр. Нар. Домі, 1020 Норт 9-та ул. Кождий член повинен явитися. — Дмитро Бакай, предс.; Петро Івасишин, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Петра і аПвла, від. 102, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го квітня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній на Калич і В. 7-мій ул. Проситься кождого члена прибути, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі мають старатись по можности вирівнати своій довг. Члени, котрі переписались зі старих родів на нові отримають свої нові грамоти на мітінґу. Члени, котрі ще не переписались на нові роди, нехай принесуть старі грамоти на мітін. і перепишуться на нові роди обезпечення. — Микола Бусько, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 9 квітня, в гали церковній при Оклей і Райс ул., зараз по Службі Божій. Проситься всіх членів прийти, а довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, бо каса не вистарчає більше за вас платити. Котрі члени бажають змінити на новий рід обезпечення, нехай принесуть старі грамоти до секретаря Т. Шпікули, 2229 В. Райс ул., коло церкви, або таки з собою на збори принесіть, дальші інформації дістанете на зборах. Довгуючих востаннє закликається заплатити довги, бо інакше будуть суспендовані. — Т. Кривовяз, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 367, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться 9 квітня, в годині 2-гій пополудни, в гали церковній. Проситься всіх членів прибути на мітінґ, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься тих членів, котрі хотять виміняти грамоти на новий рід обезпечення, щоби принесли старі грамоти на мітінґ. Припоминається тим членам, котрих діти належать до Молодечого Діпартаменту, а минуло їм уже 18 років, щоби вписали їх до повнолітних членів. Проситься тих членів, котрі ще ее вписали своїх дітей до У. Н. Союза, нехай впишуть сего місяця. Проситься всіх членів приєднувати нових членів, бо тепер приймається без оплати вступного. — Н. Сохтей, предс.; Д. Сподарик, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Великого, від. 87, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в годині 1-ій пополудни, в гали парохіяльній при Еллікот Ровд. Буде квартальне справоздання та інші важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Микола Трояновський, предс.; Конст. Купер, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9 квітня, в годині 2-гій пополудни, в Укр. Гор. Клюбі при 618 В. Лакаванна Еве. Проситься всіх членів прибути на означений час. — Р. Рубльовський, рек. секр.

РАНКІН, ПА. Бр. св. Григорія, від. 24, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться 9 квітня, в годині 2-гій пополудни, під ч. 323 — 2-га ул. Проситься прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих напоминається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі переписались до нового роду, одержать нові грамоти на мітінґу. Котрі члени бажають переписатись до нового роду, нехай принесуть старі грамоти. — Микола Щур, секр.

ДЕРРИ, ПА. Сестр. Усп. Пр. Діви Марії, від. 303, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членкиць, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, точно в годині 1-ій пополудни, в Українській Гали. Напоминається довгуючих членкиць вирівнати залеглий довг і старатись заплатити свої вкладки за квітень, бо каса грошей не має, бо в банку дістати не можна. Тож коли хочете бути дальше обезпеченими, то мусите вкладки платити. Багато членкиць зачали вимінювати старі грамоти на нові і будуть могли дістати позичку. Котра з членкиць хоче виміняти грамоту, то просимо принести стару грамоту на мітінґ. — Анна Баран, предс.; Анна Куземчак, кас.; Катерина Бейц, секр.

АЙВОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9 квітня, в годині 2-гій пополудни, в домі де звичайно. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени зволять вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. Хто хоче змінити свою грамоту до нового роду, то посимо принести стару грамоту на мітінґ. — Микола Головка, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що квартальні збори відбудуться в суботу, 8 квітня, точно в годині 7-мій ввечір, в Укр. Нар. Домі, на Газард Ровд. Проситься членів і членкиць явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження. Остерігається тих членів, котрі ще мають залеглости в старім роді, щоб постарались сего місяця сплатити, бо за березень мається платити на нову систему. Члени, котрі не зможуть платити своїх місячних вкладок, то по отриманню нових грамот будуть могли позичити собі на свою грамоту на оплачення своїх вкладок. Не явившийся член буде відвічальний після статута. — Ігнатій Климишин, предс.; Яків Грабар, кас.; Павло Сеньків, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Українське Тов. Січ, від. 282, повідомляє членів і членкиць, щоби обовязково явились на місячних зборах 9-го квітня. Довгуючі члени, коли не являться, будуть суспендовані. — Віктор Осухівський, предс.; Михайло Малімон, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що кватальні збори відбудуться 9 квітня, точно в годині 2-ій пополудни, в Набожинського. Буде справоздання уряду і контр. комісії за три місяці. Кождий член має бути на збоах. — Василь Возьний, предс.; Дмитро Федина, кас.; Микола Лісний, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в годині 2-ій пополудни, в гали паохіяльній, 45-47 Говп Еве. Пасайк, Н. Дж. Є Тов. справи до полагодження, тому обовязком є кождого члена бути на зборах. — Мих. Швець, предс.; Григ. Яськів, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. кУраїнська Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в суботу, 8 квітня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній. На ці збори члени мусять явитися, бо є важні справи до вирішення. Будеться оздавати нові грамоти тим членам, що перейшли до нового роду. Котрі члени хотять змінити стару грамоту на нову, нехай принесуть з собою на збори стару грамоту. Пригадується довгуючим членам, що коли єсго місяця не принесуть вкладки, будуть суспендовані, бо секретар більше по хатах не піде членів просити. — Н. Варій, предс.; М. Шиманський, кас.; І. Глива, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Відділ 62 повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що з причини свят, збори звичайні відбудуться в суботу, 8 квітня, в годині 7-мій ввечір, під ч. 6035 Елмвуд Еве. Присутність кождого члена конечна. Проситься платити місячні вкладки за себе і за діти. Пригадується ще раз, що кождий член має принести з собою платничу книжочку, а хто ще не змінив грамоти, най зробить це, аби вирівнав свої місячні вкладки. — Андрій Мацькевич, предс.; Петро Травко, кас.; Мих. Черкас, секр.

ҐРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. Тов. Любов, від. 143, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться 9 квітня, в гали церковній. Проситься всіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Д. Вусатий, предс.; Ю. Кольба, кас.; П. Ландяк, секр.

САВТПОРТ, КОНН. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в годині 4-тій пополудни, в Укр. Нар. Гали на Вест Кінґ Гайвей. Є важні справи до полагодження, а іменно контр. комісія має дати справоздання. Довгуючих членів проситься заплатити, бо в противнім разі поступиться з ними після статута. — Петро Дудко, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. оТв. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в годині 2-гій пополудни, в церковній гали. Взивається усіх членів прийти і свої вкладки заплатити, а особливо ті, котрі довго довгують, щоби принесли свої старі грамоти і виміняли на нові, то може кождий член узяти позичку або на щось інше переміняти, як на пейд-оп, або на екстендет іншуренс, бо в старім роді сего не можна зробити. — Л. Демчук, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє усіх своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в суботу, 8 квітня, в годині 8-мій ввечір, в гали де звичайно. Проситься о присутність усіх членів. Уряд і контр. комісія здадуть звіт за квартал. Є важні справи до полагодження. Проситься членів сплачувати по можности свої вкладки. — Н. Гузар, предс.; С. Курищко, кас.; Н. Моссора, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Запорозька Січ, від. 75, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в годині 1-ій пополудни, в гали де звичайно. Кождий член і члениця обовязані прийти, бо є дуже важні справи до полагодження. Напоминається тих членів, що ще не переписались на нову систему, щоби старались платити, бо товариство не може нікому помогти з причини, що гроші заморожені в банку. Члени, котрі переписались на нову систему, щоб прийшли і розбрали свої нові грамоти. Секретар кождому пояснить, яку вартість мають нові грамоти. Члени, котрі бажають виміняти свої грамоти, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінґ. Усі старайтись прийти на мітінґ, щоб почути щось цікавого, чого в нас ще не було. — В. Чмир, предс.; Іван Стовпецький, кас.; В. Тарас, секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. ім. М. Грушевського, від. 374, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 8 квітня, в годині 3-тій пополудни, в Громади Гали, 357 Чарлс ул., в годині 4-тій тому, що Кооператива У. Н. Дому і Молодече Товариство уряджують того вечера концерт. Проситься усіх членів прибути і хоч в части вирівнати свої залеглости, бо каса відділова порожна. Є багато важних справ до вирішення. Буде дискусія і голосування над проєктом на конвенцію. Не явившийся член буде караний після ухвали відділу. — Уряд.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 9 квітня, в годині 2-гій пополудни, в Укр. Гали на Делмор Еве. Проситься всіх членів явитись в означений час і заплатити залеглий довг, бо інакше довгуючі будуть суспендовані. — В. Хміль, предс.; П. Овсяник, кас.; Данко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 9 квітня, точно в годині 2-ій пополудни, під ч. 847 Н. Франклин ул. Обовязком є кождого члена бути присутним. Зарання пригадується тим членам, котрі бажають перейти на нову систему обезпечення, хай принесуть старі грамоти на збори. — С. Гвіздь, секр.

RADIO.

НЮАРК, Н. ДЖ.

В суботу, дня 8. квітня, у год. 3. пополудні, відспіває ряд українських пісень з радіо-стації W-O-R в Newark, N. J. український пресвітеріський хор, під управою проф. Юрія Кириченка.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ СВЯЩЕНИК пошукує посади; працьовитий, чесний, дбалий про все, що українське, особливо про молодіж, школу і організацію. Писати до: 75-9

Rev. L. A., c/o SVOBODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ. (14)

Спинилися всі. Вазири стали всі в ряд, щоб заступити дорогу тигрови, але він не наближаєсь, а все тримався певної віддалі. „Я вже давно бачу багато слідів ріжних звірів, а покищо перед нами лише тигр. Та я вже чую, що довкруги нас ліс повний ріжного звіря", говорив Мувіро. Всі почали йти далі, держачись тіснішого гурту. Скоро й тигр завернув десь у бік і подався геть. Нарешті всі вийшли знову на широку поляну.

Мувіро розглянув сліди й тут побачив, що до цієї поляни доходили з ріжних сторін сліди звірів. Здається, що вона була центром, до якого збігалися звірі. Але сліди Тарзана годі було знайти. Всі спинилися в кущах на краю поляни. З гущавини показалися величезні мамути, як люди називають слонів, які жили на землі кілька міліонів років тому. За ними йшов ніби величезний буйвол, з розлогими на кілька стіп рогами.

На чорних нацах страх, коли вони побачили перед собою цих велитнів невідомої землі. Перед білими людьми так ніби в казці віджевав уже міліони років вимерлий світ. Мамути й буйволи поспішно вибігали на поляну й здавалося, що їм кінця нема. „Пане, мусимо забиратися звідси!" — сказав Мувіро. „Вони тікають від якихсь звірів: може від тигрів, чи від диких котів. Коли вони рушаться перелякані вперед, то нас зітруть на валки!" — скінчив Мувіро.

Та не встиг він закінчити своїх слів, як мамути та буйволи кинулися через поляну в напрямі на людей. „Тікайте вліво, оцією стежкою!" — закричав Ґрідлі, сам біжучи вперед. Це була одинока надія на їх ратунок, бо на поляну вибігало все більше й більше величезних мамутів та буйволів. Тепер вони бігли сюди вже з ріжних сторін і товпилися тут, як у центрі. Здавалося, що їх навмисне хтось жене сюди. Вже й для людей був замкнений вихід з поляни.